

Í DAG

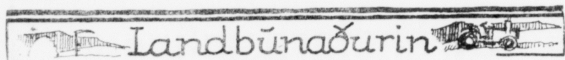
FAO-FRÁGREIÐING
UM HEIMSFRAM-
LEIÐSLUNA

Heimsframleiðslan av matvørum

Framleiðslan av matvørum kring um í heiminum øktist munandi í 1962, sjálvt um hetta var í heldur minni mun enn ókingin í fólkatálinum. Serstakliga er tað framleiðslan av hveiti og fødurkorni sum øktist, orsakað av betri veðurlagi í Vestur- og Norðurameríku.

Prisirnir fóru alsamt niður á bakka, men í seinra helmingi av 1962 og serstakliga í sambandi við Kuba-kreppuna fóru prisirnir uppeftir.

Millum 1954 og 1961 hækkaði valetaintøkurnar hjá u-londunum við 25 pst., men hetta kom einans av meirasolu, tí í hesum samtidarskeiði er tærta partur í heims-handlinum farið frá 28 pst. niður í 23 pst. Um somu tíð hava idnaðarlondini økt tærta utflutningsinntøkur við 64 pst. og hava notið gott av teimum bottu inntøkulíkindunum í vöruskiptunum millum utflutningsprisirnar á idnaðarvørum og innflutningsprisirnar á landbúnaðarvørum. Roknað verður ikki við stórríshækkingum á matvørum í 1963; tí er her sukur undantikið.

Landbúnaðurin

Pencilin skundar undir trivnaðin

Ein kann lera einhvønn búnaðarmann, at við at brúka pencilin ella annað antibíotikum kann ein skunda undir trivnaðin hjá slaktidjórnum.

Her er einans talan um tilseting til fódurid av einum túsdapartti prosentí ella minni; men hetta hevur ta frálíku ávirkan at kálvav, grisar og hosnarungar trívast nógv betri og verða skjótarí fullvaksnir at slakta.

Her er ikki talan um samantrunking av fíti. Tað eru vøddarnir — kjotið — og beinagrindin, sum alt saman veksur við sama skjótleika.

Ein veit ikki beinleiðis, hvussu hesin eykavøstur veruliga tekur

seg upp og fer fram; men búnaðarmenn gera nógv av at brúka pencilin. Tað reður jú um at fáa slaktidjórini so skjótt fullvaksnir sum til ber.

Onkur hevur hildið, at hesin vakstrarháttur tekur smakkín av kjotinum, men hetta er ikki samsvart; veruleikan. Avsmakkurin kemur heldur av harðfrystingini.

Viðmerkjast skal at menn eisini hava hugsað um at nýtt henda vakstrarhátt til børn, sum á ein ella annan hátt eru sein á veg.

FISKIVINNA

FISKIFOR TIL ALLAR OKKARA FISKIMENN

EINKI kann vera verri fyrí eina tíð enn tað, at arbeiðsmegin rýmir av landinum at finna sær arbeiði, og serstakliga tá arbeiðsmegin fer til tær tíðir, ið kappast við okkum á heimsmarknaði.

HETTA var veruleiki, tá javnaðarmenn komu í landsstýrið. Árið frammanundan vóru 1714 føroyskir fiskimenn mynsttraðir við útlendskum skipum, islenskum (1344), norskum (200), týskum (120), bretskum (50) og donskum (50) skipum. Landsstýrið setti sær hilt hoga mál, at endurnýggja skipafloan. Sjáldv teir bjartskynastu trúðu ikki; at hetta fór at eydnast í bræði; men eftir bara fyra árum vóru 40 nýggj skip komin til landið, og

onnur 20 vóru í gerð ella í um-búnað.

FOROYSKIR FISKIMENN kun du aftur fara umborð á FOROYSK FISKISKIP.

Talið á fiskimonnum, sum leitaðu sær skipskans uttanlanda minkaði eisini beinanvegin, hvat hesi tøl lusa best:

1959	1197	Fiskimenn
1960	727	Fiskimenn
1961	617	Fiskimenn

vera óargal'gir — og skulu vera tað.

Nú ber ikki so væl til hjá teimum at opna fyrí hevndarhugnum, sum teir vilja, tí nú eru tað bondi, ið binda og nú, tjóðveldismenn era við í landsstýrinum. Kunnu teir lættliga sláa seg sjálfvan frammaná.

Ti hava teir t. d. valt sær Christianskirkjuna í Klakksvík til offur fyrí sínum eitrandi illvilja móti danum og eisini egnum landsmonnum, og her s'pi eg eina mest til Jóhan Nielsen, sóknarprest í Klakksvík. Hann er jú javnaðarmaður og limur í danska Fólkinginum. Ti skal hann sjálvandi ikki í friði og náðum fáa lovti at fullfígga tað verk, hann so trúliga hevur virka

fyrí: at reisa kirkjufólkinum í Klakksvík eina nóg stóra og prýðiliga kirkju.

Men neyvan fer tað at eydnast hesum yvirgangskroppum at skapa nakra ósing um hetta mál, tí Christianskirkjan er ikki nokrum daniseringskirkja. Hon er eins og allar kirkjur, samkomuhús kirkjufólksins í Klakksvík, sum veruliga verða at taka við ognarrættinum og teim um ábyrgdum og skyldum, sum fylgja við.

Hesi kristnimanna borg kunnu so tjóðveldismenn gera atsóknir á og imóti; men teimum verður aldri at eydnast at v'kast á grundvøllt sinum.

Klakksvíkingur.

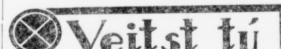
BÚSKAPARRÁÐIÐ

»Folkeflokks-polit' er og republikanske polit' er, som det hittil ikke er lykkedes at få anbragt i den politiske administration, skal nu ansættes til at anvise os, hvordan vi skal tjene flere penge, hvis landstyre har brug for dem, vi allerede tjener.« (Dimmaletting)

AT Dimmaletting verður at fáa rætt í tí, at búskaparráðið verður skipað við fólkaflokks- og tjóðveldismonnum á odda, er einki at ísvast í; tillikum hava hesir flokkar verið meistatar í.

Tá onkur vil siga, at búskaparráðið er stovnað bara við tí endamáli, at geva nokrum »ældurmeir fólkaflokks- og tjóðveldismonnum eitt gott starv við stórarí løn, er hetta ivaleyst ov mikið avgjort sjáldv um hetta kanska í mannagygum kemur at s'ynast soleiðis, og hartil kemur at tjóðveldismenn ikki smæst fyrí at blaka aðrar góðar menn út, bara fyrí at seia teirra egnu menn aftur í staðin — og fyrí nógv hægri løn.

Tað var tann tíð, tá Jákup í Jákupstovu ikki hevði so rógv um at vera. Tá tok Erlendur Patursson, sum var vorðin formaður í Fiskimannafelagnum og blakaði gamla skrivarin út og setti Jákup aftur í sessin — við nógv stórrí løn enn bæði formaður og skrivari tilsamans høvdu fingið frammanundan.

Veitst tú

AT við hesum landsstýrinum er prógvað at oll »sjálvstýrið« propagandain — líka frá gamla sjálvstýri til tjóðveldið — einki annað hevur verið uttan tað bera BLUFF — tí enn er ikki eitt av hundarðtals sjálvstýrislyftum gjøgnum 57 ár hildið.

AT so lítið vírdi landsstýrisflokkarnir áhugamálið arbeiðaranna á størstu raksetu Føroya lógtings, at teir ikki vildu lova uppskotnum um 44 tíma arbeiðsvíku til viðgerðar í lógtinginum.

AT tá ið Hákon Djurhuus víldi sleppa reidarunum undan galdinum til Lonjavningargrunnin, »segði ein tjóðveldismaður, at hann víldi melda seg út úr tjóðveldisflokkinum, um flokkurin gekk við til hesa niðungsgerð móti fiskimonnum.

AT hesin sami maður var sama ríkkdukkja hjá Hákon Djurhuus sum allir aðrir tjóðveldismenn — hann greiddi atkvøðu fyrí hesum málku niðugsverkem móti Føroya fiski monnum.

Aðrir siga

»BORDET FANGER« eitur oddagreini í »Dimmalettinge, sum viðgerð politisku leikir nýggja sjálvstýrislandsstýrisins« mótvægis Danmark — politiskar leikir so løgnar, at tað er líkt til, at nóg skal at hitt føroyska sjálvstýrið byggja á danskt gull. Blaðið sigur m. a.:

»Det er ikke nemt at forstå den moralske indstilling, der råder i den for regerende kredse på Færøerne for tiden. Man iver efter fremme en politik, som bryder det økonomiske og politiske bånd med Danmark, og samtidig tyes der til flyvemaskiner for hurtigt nok at komme til København for at få flere penge, enten fra Danmark selv eller ved hjælp af danske statsgarantier.«

SKATTALOGIN. — »Dagblaðið« skrivur um skattalogina, og eftir blaðnum at døma man vera vent í holun; hjá fólkaflokksmonnum, tí áður var alt ítt við tí, ið bar við danskt ella kom frá Danmark; men nú sigur blaðið, at tað er umráðandi, at vit hava eina skattaloggávu, ið svarar til ta dansku. Blaðið sigur m. a.:

»Skattaloggávan hevur heldur einki beinleiðis við löysing ella meira sjálvstýri at gera, men hin vegin er tað heilt náttúrligt politiskt reinför, at tá føroyingar móttaka so nógvan pening frá Danmark, at vit sjálfvur hava eina effektiva skattaloggávu, sum svarar til tað, ið danskir skattagjaldarar eru undir.«

TINGSETAN ENDAB. eitur oddagreini í seinasta »Norðlýsi«. Blaðið sigur sum er, at ikki var rúgvvan stór av tingmálum hesa ferðina; men blaðið nevnrí onkur »stórmál« t. d. skattalogina og tolllógina (fri okkum frá fleiri »stórmálum« av hesum slagnum!). Blaðið kemur síðan við hesum margháttligu undanstøkkungum:

»Nu kunna tað vera deildir mein íngar um, hvat tingsetan hevur avriggjað. Væl vita vit, at skattur og tollur er stórir í dag og hongur sum ein marra niður yvir oyggjar okkara. Det koster at være kar, siga norðmenn. Feir, sum hava sitið við røðrír hesa tingsetuna, hava ikki alla skuld í skatta- og tollhækkingin.«

I »14. SEPTEMBER« skrivur Liggj as í Bo um lønar hækkingin, sum

Erlendur Patursson og hansara landsstýri hava givið sær sjálvum og lógtingsmonnum, samstundis sum teir hava rubbað skatta- og tollbándið fastari enn á nokrum sinni: áður í Føroyalands søgu og í stóran mun skert livilíkindi fólksins. Tí fiskimannin er ikki ráð til eitt oyra, men miðlónir til reðararar og 6000 kr. aftrat til hvønn landsstýrismannin. Blaðið sigur:

»Áðrenn hetta sjálvstýris- og framburðstær er komið á glæið kann tað ikki haldast sømuligt, at hinir stýrandi menn hækka teira egnu lónir.

Somuligari hevði tað verið at biða við hækking av lønum teirra stýrandi, til fruktirnar av virki stýrisins fóru at siggjast.«

ORÐASKVALDUR. Tingakrossur kom við almiklum orðaskvaldrí undan valinum, og helt at størsta mistak fólkaflokksins var, at hann ikki víldi góðkenna heimastýrislógina og skrivur m. a.:

»Og har rennur hann (fólkaflokkurin) høvdið imoti og gerst eitt skinkil sum flokkur. Hann hevur eisini fingið sviðan av hesum sama. Føroya fólk vil ikki vita av slíkum ótryggileika.« Nei, tað gjørdi heldur ikki Føroya fólk, men sjálvstýrisflokkurin. — Hetta skinkil av einum flokki, ítt »skinkil« av einum flokke-fólka flokkín — fáa sjálfvan lógmannssessin.

Orðlöysingar!!

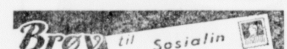

VERULEIKI

TAÐ ER VERULEIKI: AT sjálvur Erlendur Patursson í »14. september« heitti á allar fiskimenn um ikki at velja Havnarreiðaran Kjartan Mohr, tí hetta víldi einans ókja um »leiðaravaldið« á tingi.

AT Erlendur Patursson hevði valdsmeigi til at skúgva Havnarreiðaran til viks og gera hansara vald á tingi til einkis.

AT higartil hevur Erlendur Patursson sum landsstýrismaður ongari kvinnu og ongum manni í Føroyum veitt smódir — uttan sær sjálvum og reiðarunum.

Brøv til Sosialin

TJÓÐVELDIÐ OG KIRKJAN

TAÐ er líkt til, at tjóðveldispolitikkur ikki kann trivast uttan rumb ul og ósing, og somuleiðis er líkt til, at serstakliga ungir tjóðveldismenn eru á tremur av hevndarhugi móti samfelagnum; men hetta er nú ikki av leið, tí eitt lèð í ollum kommunistiskum politikkí er jú at niðurbóta samfelagið, og her verða ikki tiknir dagar ímillum gott og illt; alt samfelagið skal av knóranum.

Hesi ungu tjóðveldismenn v'lja ógvuliga fegnir hava einkarrætt at

Lógtingsins studentaskúli

Embætið sum rektor fyrí studentaskúlan er leyst frá 1. august 1963.

Umsóknir við møguligum viðmælum mugu vera landsstýrinum í hendi innan 15. juni í ár.

Rektor verður lontur eftir tí føroysku tenastumannalógini frá 18. mai 1961 við seinni broytingum.

FØROYA LANDSTÝRI, 24. mai 1963

TRYGGINGARSAMBANDIÐ FØROYAR

Føroya Krigsstrygging tlf. 1090 Føroya Sjóváttrygging tlf. 1090 Føroya Brunatrygging tlf. 1098 Fø. Vanlukutrygging tlf. 1721

Vit tryggja:

Bátar - skip - vøru - hús - innbúgv - ferðagóðs - bilar o. a.

Føroyingar eiga at tryggja í landsins egnu trygging